



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 224/2020-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. augusta 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Martina Vernarského (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Petra Straku prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Lubomírom Kaščákom, Horná 35, Banská Bystrica, pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 158/2015 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 158/2015 porušené boli.

2. Okresnému súdu Levice prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 158/2015 konal bez zbytočných prietáhov.

3. [REDACTED] priznáva finančné zadostučinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Levice povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Levice je povinný uhradiť [REDACTED] trovy právneho zastúpenia v sume 375,24 € (slovom tristosedemdesiatpäť eur a dvadsaťštyri centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ľubomíra Kaščáka, Horná 35, Banská Bystrica, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a sťažnostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 224/2020-10 zo 16. júna 2020 prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Levice (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 158/2015 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uviedol, že v napadnutom konaní vedenom na okresnom súde, v ktorom vystupuje v procesnej pozícii žalobcu o zaplatenie peňažnej sumy, dochádza k zbytočným prietahom. Poukázal na to, že žalobu podal 7. marca 2014, popísal priebeh napadnutého konania, ktoré trvá už viac ako 6 rokov a 2 mesiace, pričom vytkol neefektívnosť postupu okresného súdu v napadnutom konaní a dlho trvajúci stav právnej neistoty. Sťažovateľ poukázal aj na vyhlásenie rozsudku v napadnutom konaní

na pojednávaní konanom 12. marca 2018, ktorý bol napokon odvolacím súdom zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľ konštatoval, že vec nie je po skutkovej ani právnej stránke zložitá a svojím konaním neprispel k priet'ahom v konaní, keďže sa správa aktívne a je súčinný.

4. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že okresný súd v napadnutom konaní porušil jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby prikázal okresnému súdu vo veci konať bez zbytočných priet'ahov a zaplatiť sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 7 400 €, ako aj náhradu trov konania.

II.

Vyjadrenie okresného súdu a ďalšie podania sťažovateľa

5. Na výzvu ústavného súdu sa podaním sp. zn. Spr 494/20 z 10. júla 2020 doručeným ústavnému súdu 13. júla 2020 vyjadril k ústavnej sťažnosti predseda okresného súdu, v ktorom uviedol chronologický prehľad jednotlivých úkonov okresného súdu a konštatoval:

„Pokiaľ ide o právnu a skutkovú zložitost' sporu tak chcem uviesť, že zákonný sudca sa musel vysporiadať s rozsiahlejším spisovým materiálom a to vrátane pripojeného súdneho spisu 7C/142/2015 (v tomto konaní si sťažovateľ uplatňoval nárok na odmenu advokáta z titulu inej zmluvy o poskytovaní právnych služieb) ako aj vyšetrovacieho spisu ČVS:ORP-197/OVK-LV-2011 týkajúceho sa trestného konania, v ktorom žalobca zastupoval žalovaného v 1. rade a z ktorého si aj uplatňoval v tomto súdnom konaní nárok na odmenu za poskytnuté právne služby. Tiež bolo potrebné ozrejmiť sporné skutkové tvrdenia strán sporu a to ich výsluchom ako aj výsluchom svedka. Pokiaľ ide o právnu zložitost' predmetného sporu ide o spotrebiteľský právny vzťah s tým, že súd sa musel zaoberať otázkou posúdenia neprimeraných zmluvných podmienok (prvoinštančný ako aj odvolací súd dospeli k názoru, že dohodnutá zmluvná pokuta je neprijateľnou zmluvnou podmienkou) ako aj otázkou dohodnutej zmluvnej odmeny za jednotlivé úkony právnej služby s prihliadnutím na vyhlášku č. 655/2004 Z. z. ako aj jej súlad s dobrými mravmi

podľa § 2 ods. 1 takejto vyhlášky. Súd tiež musel právne vyhodnotiť právny úkon žalovaných v 2. a v 3. rade, ktorí pristúpili k dlhu žalovaného v 1. rade...

Prieťahy, ktoré podľa nášho názoru spôsoboval sťažovateľ spočívali v tom, že ten takmer pravidelne predkladal nové listinné dôkazy resp. vyjadrenia krátko pred pojednávaním, pričom súd ich musel doručovať žalovaným buď priamo na pojednávaní resp. žalovanému v 1. rade do väznice v [REDACTED]. Súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že už od 10.10.2015 bol žalovaný v 1. rade vo výkone trestu odňatia slobody, pričom sa osobne zúčastnil len pojednávania dňa 12.03.2018, a preto mu nemohli byť takéto vyjadrenia resp. iné dôkazy doručené priamo na pojednávaní. Okrem toho žalobca počas súdneho konania viackrát disponoval s predmetom konania keď zobral žalobu čiastočne späť. Pokiaľ ide o tvrdenie sťažovateľa, že dňa 30.05.2017 mu bolo doručené zmätočné uznesenie zo dňa 15.05.2017 (čl. 68), ktorým súd vyzval žalovaných v zmysle § 167 ods. 4 CSP, aby sa vyjadrili k vyjadreniu žalobcu tak takéto uznesenie mu bolo doručené omylom a v rozpore s pokynom sudcu (čl. 66). Zároveň napriek tvrdeniu sťažovateľa o tom, že mu dňa 18.08.2017 malo byť doručené ďalšie zmätočné podanie zo strany súdu poukazujem na skutočnosť, že z doručky (čl. 77) vyplýva, že právnomu zástupcovi žalobcu bolo v zmysle pokynu sudcu (čl. 76) doručené vyjadrenie žalovaných zo dňa 06.06.2017 (čl. 74 až 75) a nie iné podanie na ktoré poukazuje v podanej sťažnosti.

Prípadné prieťahy, ktoré mohli byť spôsobené súdom I. stupňa sa mohli vyskytnúť v období od 15.07.2015 do 02.05.2017, kedy bola predmetná vec opakovane prerozdeľovaná Dodatkami k Rozvrhu práce Okresného súdu Levice novým zákonným sudcom v dôsledku práceneschopnosti, resp. nástupu na materskú dovolenku zákonnej sudkyňi.

Ústavnú sťažnosť, ktorú podal žalobca tak považujem za nedôvodnú, pretože v súdnom konaní síce existovalo určité obdobie nečinnosti súdu, ktoré vzniklo v dôsledku opakovaného prerozdeľovania predmetnej veci novým zákonným sudcom, avšak zákonný sudca Mgr. Daniel Koneracký v predmetnom spore v súčasnosti koná plynulo a v súlade s právnymi predpismi, pričom časť nároku vo výške 549,53 Eur s príslušenstvom bola sťažovateľovi už priznaná a to rozsudkom zo dňa 12.03.2018, ktorého výrok č. II nadobudol právoplatnosť dňa 02.06.2018. Sťažovateľ tak namieta porušenie jeho práv aj vo vzťahu k nároku, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté pred podaním ústavnej sťažnosti.

Zároveň chceme podotknúť, že sťažovateľ počas celého súdneho konania nepodal žiadnu sťažnosť na prietahy súdneho konania k rukám predsedu súdu v zmysle § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z., pričom ním tvrdené skutočnosti o tom, že u neho existujú dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v doterajšej dĺžke konania v trvaní 74 mesiacov sú zavádzajúce, pretože prvoinštančný súd nemôže ovplyvniť dĺžku konania odvolacieho súdu.

Iné okolnosti, ktoré ovplyvnili celkovú dĺžku súdneho konania spočívajú v tom, že počas súdneho konania žalobca – sťažovateľ využil svoje právo podať odvolanie proti rozhodnutiu prvoinštančného súdu v dôsledku čoho sa súdny spis v období od 11.10.2018 do 24.04.2020 nachádzal na Krajskom súde v Nitre.“

6. Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení zároveň vyslovil súhlas s upustením od ústneho pojednávania v danej veci v zmysle § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

7. K vyjadreniu okresného súdu zaujal na základe výzvy ústavného súdu stanovisko aj sťažovateľ. Tento vo svojom podaní doručenom ústavnému súdu 23. júla 2020 vo vzťahu k argumentácii okresného súdu o tom, že zákonný sudca sa musel vysporiadať s rozsiahlejším spisovým materiálom vrátane pripojeného súdneho spisu, ako aj vyšetrovacieho spisu, uviedol, že tieto skutočnosti nemožno hodnotiť ani ako právnu, ani ako faktickú zložitosť veci. Sťažovateľ tiež nesúhlasil s názorom okresného súdu o prietahoch spôsobených tým, že takmer pravidelne predkladal nové listinné dôkazy, ani tým, že žalovaný v 1. rade bol vo výkone trestu odňatia slobody, keďže tento už 8. novembra 2017 dal súhlas na konanie v jeho neprítomnosti. Sťažovateľ uviedol, že ako žalobca, súc zastúpený kvalifikovaným advokátom, postupoval v spore lege artis a doručil súdu všetky relevantné dôkazy už k podanej žalobe 7. marca 2014, ktoré stačili na rozhodnutie súdu. Ďalšie dôkazy predkladal v konaní len na popretie tvrdení protistrany a na základe neefektívneho postupu súdu. Skutočnosť, že sťažovateľ ako žalobca odpustil žalovaným časť ich dlhu, a preto vzal svoju žalobu čiastočne späť, taktiež nemožno podľa jeho názoru hodnotiť ako ním zavinené prietahy v konaní, ale ako jeho ústretový krok smerujúci k uzavretiu zmiaru.

8. Z chronologického prehľadu jednotlivých úkonov uvedeného okresným súdom vyplývajú podľa sťažovateľa viaceré obdobia nečinnosti a neefektívnej činnosti okresného

súdu, pričom celkové obdobie prietáhov na jeho strane je podľa sťažovateľa v dĺžke 66 mesiacov. K argumentácii okresného súdu sťažovateľ tiež uviedol, že konanie na súde tvorí jeden celok, a to aj vrátane odvolacieho konania. Podaním (dôvodného) odvolania strana sporu nikdy nemôže spôsobiť zbytočné prietahy v konaní, lebo sa tým domáha nápravy pochybení okresného súdu. Sťažovateľ poukázal aj na konštantnú judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej organizačné, personálne či technické problémy všeobecných súdov nemôžu byť na úkor práv účastníkov konania a nezbavujú štát zodpovednosti za prietahy v konaní.

9. Sťažovateľ zároveň vyslovil súhlas s upustením od ústneho pojednávania v konaní o prijatej ústavnej sťažnosti v zmysle § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

10. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania v danej veci, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

11. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

12. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

14. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnost' možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

15. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

16. Sťažovateľ sa svojou ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom k namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv malo dôjsť postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

17. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

18. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

19. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa.

IV.

Posúdenie veci ústavným súdom

20. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

21. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 17 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ktorý určuje, že súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb, ďalej z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania (obdobne predtým § 6 a § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016).

22. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, kde je sťažovateľ žalobcom v konaní o zaplatenie peňažnej sumy z titulu poskytnutia právnej pomoci, ústavný súd konštatuje, že obdobné konania možno zaradiť k štandardnej agende všeobecného súdnictva, preto dĺžka konania nebola závislá od skutkovej či právnej náročnosti prerokovávanej veci.

23. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v napadnutom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným priet'ahom.

24. Pokiaľ okresný súd poukazuje na priet'ahy spôsobené sťažovateľom tým, že ten takmer pravidelne predkladal nové listinné dôkazy, resp. vyjadrenia krátko pred pojednávaním, ústavný súd uvádza, že tieto argumenty neobstoja a poukazuje tiež na to, že využitie možností daných sťažovateľovi procesnými predpismi na presadzovanie a uplatňovanie jeho práv v súdnom konaní môže síce spôsobiť predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné priet'ahy (m. m. I. ÚS 31/01).

25. Napokon ústavný súd hodnotil postup okresného súdu z hľadiska existencie zbytočných priet'ahov v doterajšom priebehu konania a z vyjadrenia okresného súdu, chronologického prehľadu jednotlivých úkonov súdu a z predloženého súdneho spisu zistil, že okresný súd bol v napadnutom konaní nečinný v období od 30. júna 2014, keď bol podaný odpor proti vydanému platobnému rozkazu, do 12. marca 2015, keď bol sťažovateľ vyzvaný na vyjadrenie k podanému odporu. Okresný súd bol tak nečinný 8 a pol mesiaca. Nečinnosťou v dĺžke 2 rokov sa vyznačovalo aj obdobie od mája 2015 do mája 2017, kedy bola vec opakovane prerozdeľovaná novým zákonným sudcom z dôvodu práceneschopnosti a nástupu na materskú dovolenku zákonnej sudkyne. Uvedenú skutočnosť uznal vo svojom vyjadrení aj okresný súd.

26. Na základe uvedených skutočností predstavuje celková doba nečinnosti okresného súdu približne 2 roky a 8 a pol mesiaca.

27. Pokiaľ ide o okresným súdom uvádzanú dlhodobú práceneschopnosť zákonnej sudkyne a jej následný nástup na materskú dovolenku, v dôsledku čoho došlo k opakovanému prerozdeľovaniu veci novým zákonným sudcom a vzniku priet'ahov, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie

alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní (I. ÚS 35/03, II. ÚS 52/99).

28. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V.

Prikázanie vo veci konať a priznanie primeraného finančného zadost'učinenia

29. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

30. Ústavný súd na základe svojho zistenia, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa, mu prikázal, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 158/2015 konal bez zbytočných prietahov, pretože označená vec nebola v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti sťažovateľa právoplatne skončená.

31. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

32. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie, ak o to požiadal.

33. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

34. Podľa § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva a slobody sťažovateľa, je povinný sťažovateľovi priznané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

35. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiadal o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 7 400 €, čo odôvodnil dovŕšením ochrany porušeného základného práva, ku ktorému došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu jeho porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez prietáhov.

36. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

37. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

38. Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania vedeného okresným súdom, ako aj na jeho neodôvodnenú nečinnosť v trvaní spolu približne 2 roky a 8 a pol mesiaca, berúc do úvahy predmet konania na okresnom súde, správanie sťažovateľa, ako aj všetky okolnosti daného prípadu, ústavný súd považoval priznanie sumy 1 000 € pre sťažovateľa za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde.

VI.

Trovy konania

39. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom.

40. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

41. Ústavný súd podľa § 1 ods. 3 a § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov priznal sťažovateľovi náhradu trov konania v sume 375,24 € z dôvodu trov právneho zastúpenia, a to za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2020 (príprava a prevzatie veci a písomné vyhotovenie sťažnosti) v hodnote po 177 € vrátane dvoch režijných paušálov v hodnote po 10,62 €.

42. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

43. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. augusta 2020

Martin Vernarský
predseda senátu